

บันทึก

เรื่อง ความรับผิดชอบละเมิดของลูกจ้าง ร.ส.พ. ตามสัญญาจ้างแรงงาน
(ลูกจ้างเป็นครั้งคราวเฉพาะงาน)

องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) มีหนังสือด่วนมาก ที่ รสพ ๐๑/๓๑ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอหารือในปัญหาข้อกฎหมายความว่า ลูกจ้างที่สมัครเข้าทำงานกับ ร.ส.พ. จะระบุเงื่อนไขไว้ในสัญญาจ้างแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสัญญาจ้างลูกจ้างเป็นครั้งคราวเฉพาะงานว่า “หากลูกจ้างก่อให้เกิดความเสียหายใดๆ แก่นายจ้าง ลูกจ้างยินยอมชดเชยค่าเสียหายแก่นายจ้างโดยสิ้นเชิงโดยลูกจ้างยินยอมให้หักเอาจากเงินต่างๆ ที่ลูกจ้างพึงได้จากนายจ้างหากไม่เพียงพอลูกจ้างจะต้องชดเชยให้ครบถ้วนภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับความเสียหาย” ต่อมาระหว่างสัญญาจ้างลูกจ้างกระทำละเมิดต่อ ร.ส.พ. หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งที่กำหนดไว้ ทำให้เกิดความเสียหายแก่ ร.ส.พ. ความรับผิดชอบจากการกระทำละเมิดของลูกจ้างจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือรับผิดชอบตามสัญญาจ้างแรงงาน (ลูกจ้างเป็นครั้งคราวเฉพาะงาน) ที่ตกลงไว้ และอายุความในการเรียกร้องค่าเสียหายจะถือปฏิบัติตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะพิเศษ) พิจารณาข้อหารือประกอบคำชี้แจงเพิ่มเติมของผู้แทนองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์แล้ว เห็นว่าลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐที่จะอยู่ในบังคับของบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้นั้น จะต้องอยู่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐและได้กระทำละเมิดก่อให้เกิดความเสียหายในการปฏิบัติหน้าที่ การที่จะพิจารณาว่าลูกจ้างคนใด เป็น “เจ้าหน้าที่” ตามมาตรา ๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หรือไม่นั้น อาจพิจารณาโดยจำแนกตามลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานของรัฐกับบุคคลในสังกัด ซึ่งแยกพิจารณาออกได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑) ลูกจ้างที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะเป็นการปฏิบัติงานประจำและต่อเนื่องมีการกำหนดอัตราเงินเดือนการเลื่อนขั้นเงินเดือน การลงโทษทางวินัย ไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ เช่น กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทต่างๆ หรือลูกจ้างประจำหรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้ง

^๑ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด

องค์การรัฐวิสาหกิจ ลูกจ้างประเภทนี้มีฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ ตามมาตรา ๔^๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ความรับผิดในมูลละเมิดของลูกจ้างประเภทนี้
ย่อมเป็นไปตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒) ลูกจ้างที่หน่วยงานของรัฐได้ว่าจ้างให้ปฏิบัติงานในลักษณะเป็นครั้งคราว
เฉพาะงานไม่ว่าจะมีสัญญาจ้างหรือไม่ก็ตาม ความสัมพันธ์ของบุคคลดังกล่าวกับหน่วยงานของรัฐ
ที่ว่าจ้างย่อมเป็นไปตามข้อตกลงในสัญญาตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หากลูกจ้าง
กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐความรับผิดทางละเมิดย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวล
กฎหมายแพ่งและพาณิชย์

กรณีที่หาหรือมานั้นการที่องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) ได้ทำ
สัญญาว่าจ้างบุคคลมาเป็นลูกจ้างเป็นครั้งคราวเฉพาะงาน ไม่ใช่การบรรจุแต่งตั้งบุคคลดังกล่าว
เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การฯ ตามข้อ ๔^๓ ของระเบียบว่าด้วยเรื่องรับสมัคร บรรจุ และให้
ออกของพนักงานเจ้าหน้าที่ ร.ส.พ. พุทธศักราช ๒๔๙๕ ดังนั้น นิติสัมพันธ์ระหว่างลูกจ้างเป็น
ครั้งคราวเฉพาะงานกับองค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.) ย่อมเป็นไปตามข้อตกลงใน
สัญญา รวมทั้งความผิดทางละเมิดซึ่งต้องนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มา
ใช้บังคับ ดังนั้น หากลูกจ้างเป็นครั้งคราวเฉพาะงานกระทำละเมิดแม้ว่าจะเป็นการกระทำละเมิด
ในการปฏิบัติตามหน้าที่ก็ตามความรับผิดย่อมเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่ง
และพาณิชย์

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตุลาคม ๒๕๔๒

^๒ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๓ ข้อ ๔ ในระเบียบการนี้ คำว่า

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ที่องค์การฯ ได้ออกคำสั่งบรรจุเข้าประจำทำงาน